

ปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จในการศึกษาของคนพิการ

กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*

FACTORS CONTRIBUTING TO EDUCATIONAL SUCCESS OF PEOPLE WITH DISABILITIES: A CASE STUDY OF RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY

ชวนากร ปรีเอี่ยม¹, สิทธิพร สุนทร² และ ธัญญิกานต์ คำวิเศษชนธรณ์³

Chawanakorn Preeiam¹, Sitthiporn Soonthorn² and Thantikan Khamwisettanathon³

¹⁻³มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

¹⁻³Rajabhat Maha Sarakham University, Thailand

Corresponding Author's Email: warissa2023@gmail.com

วันที่รับบทความ : 11 เมษายน 2569; วันแก้ไขบทความ 27 เมษายน 2569; วันตอบรับบทความ : 29 เมษายน 2569

Received 11 April 2026; Revised 27 April 2026; Accepted 29 April 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จในการศึกษาของคนพิการ 2) ระดับความสำเร็จในการศึกษาของคนพิการ 3) ปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จในการศึกษาของคนพิการ และ 4) ข้อเสนอแนะต่อการส่งเสริมความสำเร็จในชีวิตคนพิการ กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประชากรในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาคนพิการมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากสูตรของ Yamane ได้จำนวน 111 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง โดยวิธี Enter ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

Citation:

*ชวนากร ปรีเอี่ยม, สิทธิพร สุนทร และ ธัญญิกานต์ คำวิเศษชนธรณ์. (2569). ปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จในการศึกษาของคนพิการกรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม, 4(3), 574-587.

Chawanakorn Preeiam, Sitthiporn Soonthorn and Thantikan Khamwisettanathon. (2026).

Factors Contributing To Educational Success Of People With Disabilities: A Case Study Of Rajabhat Maha Sarakham University. Journal of Interdisciplinary Social Development, 4(3), 574-587.;

DOI: <https://doi.org/10.>

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/>

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จในการศึกษาของคนพิการ กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ระดับความสำเร็จในการศึกษาของคนพิการ กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จในการศึกษาของคนพิการ กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยรวม พบว่า มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .899 ($R=.899$) ตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้เท่ากับ ร้อยละ 80.9 ($R^2 = .809$) และมีค่า $F = 53.861$ 4) ข้อเสนอแนะสิ่งที่ส่งเสริมสนับสนุนความสำเร็จในการศึกษาของคนพิการ คือ ควรกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเข้าถึงจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียน ควรมีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและสื่อการเรียนรู้ที่เข้าถึงได้

คำสำคัญ: ปัจจัย, ความสำเร็จ, นักศึกษาคนพิการ

Abstract

This research objectives were 1) the level of factors promoting educational success among people with disabilities 2) the level of educational success among people with disabilities 3) factors promoting educational success among people with disabilities and 4) suggestions for promoting life success for people with disabilities; a case study of Rajabhat Maha Sarakham University. This is a quantitative research method using questionnaires to collect data. The research population consisted of disabled students at Rajabhat Maha Sarakham University. The sample size was calculated using Yamane's formula, resulting in 111 participants. Statistical analyses included mean, standard deviation, and linear multiple regression analysis using the Enter method at a statistical significance level of .05.

The results of the research were as follows: 1) The overall level of factors promoting educational success for people with disabilities was at the highest level. 2) The overall level of educational success for people with disabilities was

at the highest level. 3) The factors promoting educational success for people with disabilities were found to have a high correlation statistically significant at the .01 level. The multiple correlation coefficient was .899 ($R=.899$). All independent variables explained 80.9% of the variance of the dependent variable ($R^2 = .809$), with an F-value of 53.861, indicating that the independent variables promoted educational success for people with disabilities at Rajabhat Maha Sarakham University. 4) Recommendations for promoting educational success for people with disabilities: establishing clear policies to develop accessible facilities and environments and providing appropriate teaching and learning methods tailored to learners' differences

Keywords: Factors, Success, Students with disabilities

บทนำ

เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการตามกฎหมายและยุทธศาสตร์ประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาคนพิการ กล่าวคือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 กำหนดไว้ว่า บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพ และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าสาเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางร่างกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดทางการเมือง อันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ รวมทั้งกำหนดไว้ว่ารัฐพึงให้ความช่วยเหลือเด็กเยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ยากไร้ และผู้ด้อยโอกาส ให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ และคุ้มครองป้องกันมิให้บุคคลดังกล่าวถูกใช้ความรุนแรงหรือเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม รวมตลอดทั้งให้การบำบัดฟื้นฟูเยียวยา ผู้ถูกกระทำดังกล่าว ในการจัดสรรงบประมาณ รัฐพึงคำนึงถึงความจำเป็นและความต้องการที่แตกต่างกันของเพศ วัย ทั้งนี้เพื่อความเป็นธรรม (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560) และตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556

การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ มีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลทั่วไป รัฐบาลจึงได้มีการตราพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ขึ้น โดยมีสาระสำคัญเพื่อให้คนพิการมีสิทธิทางการศึกษา (พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551)

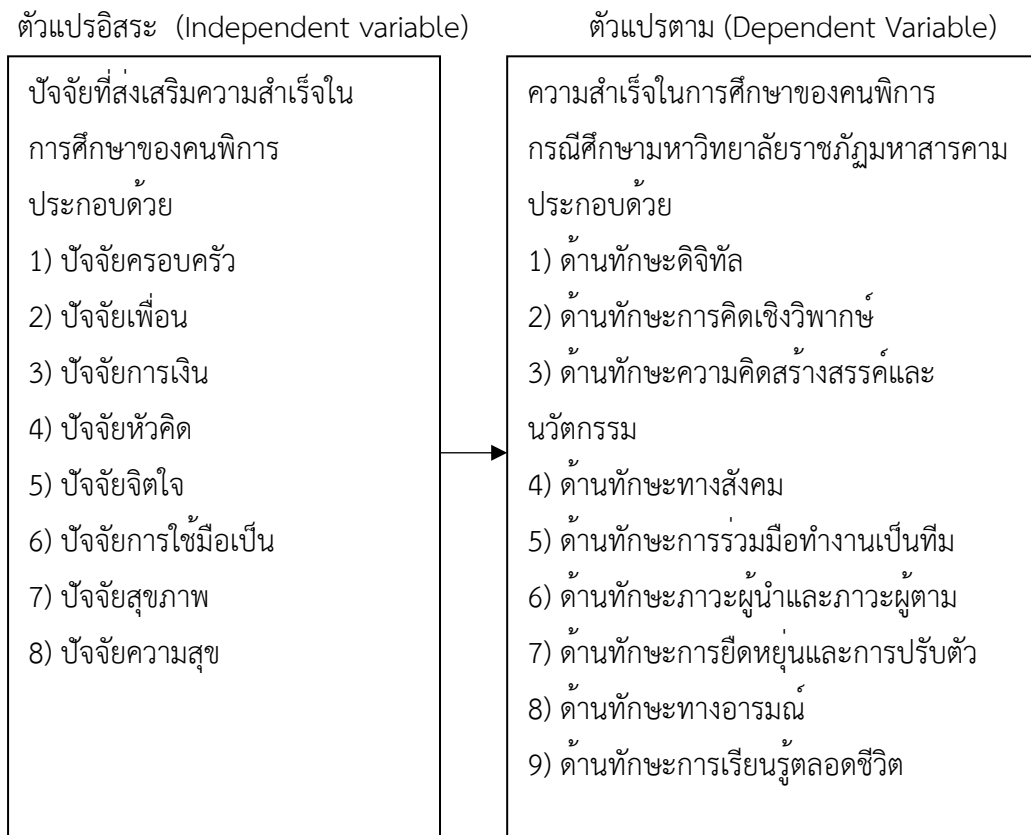
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นสถาบันระดับอุดมศึกษาที่มีนโยบาย มีหลักเกณฑ์ วิธีการรับนักศึกษาพิการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี โดยมีการกำหนดนโยบายหลักเกณฑ์ วิธีการรับนักศึกษาพิการเข้าศึกษา (ประกาศสภามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 2567) คือ 1) เปิดโอกาสทางการศึกษาแก่ผู้พิการทุกคน ให้เข้าศึกษาได้ตามความสามารถในสาขาวิชาที่เหมาะสมและมหาวิทยาลัยสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ โดยมีแนวทางการรับเข้านักศึกษาพิการเหมือนกับนักศึกษาทั่วไป 2) ให้นักศึกษาพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ เข้าศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยให้นักศึกษาพิการมีสิทธิได้รับการสนับสนุนเงินอุดหนุนทางการศึกษาสำหรับคนพิการในระดับอุดมศึกษา (ค่าธรรมเนียมแบบเหมาจ่าย) ตามที่มหาวิทยาลัยเรียกเก็บตลอดหลักสูตร พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลือการศึกษา ตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคลอย่างสมเหตุสมผล โดยการดำเนินการของศูนย์ส่งเสริมและบริการนักศึกษาพิการ (ศูนย์ DSS) 3) ให้นักศึกษาที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นคนพิการ แต่ต้องมีเอกสารรับรองความพิการ จากสถานพยาบาลรัฐบาล หรือสถานพยาบาลเอกชนตามประกาศกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยนักศึกษามีสิทธิได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลือการศึกษา ตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคลอย่างสมเหตุสมผล โดยการดำเนินการของศูนย์ส่งเสริมและบริการนักศึกษาพิการ (ศูนย์ DSS) และ 4) การรับเข้าศึกษา จำนวนนักศึกษาที่จะเข้ารับศึกษาให้เป็นไปตามประกาศการรับสมัครนักเรียนเพื่อคัดเลือกเข้าศึกษาตามโครงการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2567 โดยหลักเกณฑ์เงื่อนไข การรับผู้พิการเข้าศึกษา เป็นไปตามคุณสมบัติเฉพาะของแต่ละคณะ สาขาวิชา ตามประกาศการรับสมัครนักเรียนเพื่อคัดเลือกเข้าศึกษาตามโครงการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2567 และการรับสมัครและวิธีการคัดเลือกให้เป็นไปตามคุณสมบัติและเกณฑ์การรับสมัครนักศึกษาใหม่ ตามประกาศการรับสมัครนักเรียนเพื่อคัดเลือกเข้าศึกษาตามโครงการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2567 (ประกาศสภามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 2567)

จากการที่มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามมีประกาศเรื่อง นโยบาย หลักเกณฑ์ วิธีการรับนักศึกษาพิการเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ที่เป็นการให้สิทธิทางการศึกษาแก่คนพิการ โดยไม่มีการแบ่งแยก เป็นการให้สิทธิทางการศึกษาอย่างเท่าเทียม อย่างเสมอภาคแก่คนพิการและบุคคลทั่ว ๆ ไป ในด้านการศึกษา อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการต่อไป ผู้วิจัยในฐานะนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามมีความสนใจเกี่ยวกับความสำเร็จในการศึกษาของนักศึกษาคนพิการว่า มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการศึกษานั้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงตัดสินใจทำการศึกษาถึง ปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จในการศึกษาของนักศึกษาคนพิการ กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อที่จะได้นำผลจากการวิจัยในครั้งนี้ไปประกอบเป็นสารสนเทศสำหรับการบริหารจัดการสมาคมกีฬาคนพิการแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จในการศึกษาของคนพิการ กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จในการศึกษาของคนพิการ กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จในการศึกษาของคนพิการ กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
4. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะต่อการส่งเสริมความสำเร็จในชีวิตคนพิการ กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบบปลายปิดและปลายเปิด

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรในการวิจัย คือ นักศึกษาคนพิการ จำนวน 153 คน (สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน, 2568)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาคนพิการ จำนวน 111 คน โดยได้จากการคำนวณจากสูตรของ Yamane (1973) ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างจากทุกหน่วยของการศึกษา คือ นักศึกษาและ

บัณฑิตภาคปกติและภาค กศ.บป. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยมีวิธีการสุ่มตัวอย่างตามวิธีการใช้ตารางเลขสุ่ม (Table of Random Numbers) โดยเรียงตามลำดับหมายเลขสมาชิกของประชากรจนครบตามจำนวน

3. การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.1 การสร้างเครื่องมือ

1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จในการศึกษาของคนพิการ กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2) กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ เนื้อหาและรายละเอียดแนวคิด ทฤษฎีต่างๆ

3) สร้างแบบสอบถาม

4) ปรับปรุงแบบสอบถาม ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.2 การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

1) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน และหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้วิธีวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach (1970) ได้ค่าเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.991

2) จัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่าง

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง

2) ลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding Form)

3) กำหนดระดับคะแนนในแบบสอบถามที่กำหนดไว้ 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง ระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับมาก

3 หมายถึง ระดับปานกลาง

2 หมายถึง ระดับน้อย

1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

4) การวิเคราะห์ระดับปัจจัยและระดับความสำเร็จ ดังเกณฑ์ต่อไปนี้

4.21 – 5.00 หมายถึง ระดับปัจจัย/ระดับความสำเร็จ มากที่สุด

3.41 – 4.20 หมายถึง ระดับปัจจัย/ระดับความสำเร็จ มาก

2.61 – 3.40 หมายถึง ระดับปัจจัย/ระดับความสำเร็จ ปานกลาง

1.81 – 2.60 หมายถึง ระดับปัจจัย/ระดับความสำเร็จ น้อย

1.00 – 1.80 หมายถึง ระดับปัจจัย/ระดับความสำเร็จ น้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. ระดับปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จในการศึกษาของคนพิการ กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ปัจจัยจิตใจ รองลงมา คือ ปัจจัยความสุข ปัจจัยเพื่อน ปัจจัยสุขภาพ ปัจจัยหัตถ์คิด ปัจจัยครอบครัว ปัจจัยการใช้มือเป็น และปัจจัยการเงิน

2. ระดับความสำเร็จในการศึกษาของคนพิการ กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านทักษะทางอารมณ์ รองลงมาคือ ด้านทักษะการร่วมมือทำงานเป็นทีม กับด้านทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้านทักษะการยืดหยุ่นและการปรับตัว ด้านทักษะทางสังคม ด้านทักษะดิจิทัล ด้านทักษะภาวะผู้นำและภาวะผู้ตาม ด้านทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ และด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จในการศึกษาของคนพิการ กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยรวม พบว่า มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ .886 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความสัมพันธ์กับด้านทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตมากที่สุด มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ .848 รองลงมาคือ ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ .826 ด้านทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ .802 ด้านทักษะการยืดหยุ่นและการปรับตัว มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ .797 ด้านทักษะทางสังคม มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ .790 ด้านทักษะการร่วมมือทำงานเป็นทีม มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ .787 ด้านทักษะภาวะผู้นำและภาวะผู้ตาม มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ .786

ด้านทักษะทางอารมณ์ มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ .757 และด้านทักษะดิจิทัล มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ .731 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .899 ($R=.899$) ซึ่งแสดงว่า ตัวแปรอิสระส่งเสริมความสำเร็จในการศึกษาของคนพิการ กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

4. ข้อเสนอแนะสิ่งที่ส่งเสริมสนับสนุนความสำเร็จในการศึกษาของคนพิการ กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีดังนี้

ควรกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อม ให้เอื้อต่อการเข้าถึงจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียน ควรมีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและสื่อการเรียนรู้ที่เข้าถึงได้ ควรมีการจัดบริการให้คำปรึกษาและสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มโอกาส ความเท่าเทียม และความสำเร็จในการศึกษาของคนพิการอย่างยั่งยืน

อภิปรายผล

ในการวิจัย ปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จในการศึกษาของคนพิการ กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จในการศึกษาของคนพิการ กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาคนพิการมีความเห็นว่า ความสำเร็จในการศึกษานั้น จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลาย ๆ ปัจจัยเพื่อส่งเสริมความสำเร็จในการศึกษาของคนพิการ สามารถพิจารณาได้จาก จากผลการวิจัยที่มีค่าเฉลี่ยของปัจจัยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัยก็มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกปัจจัย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลการวิจัยที่พบว่า ปัจจัยด้านจิตใจ และ "ปัจจัยความสุข" มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสองอันดับแรก สะท้อนให้เห็นว่าความสำเร็จทางการศึกษาของคนพิการไม่ได้ขึ้นอยู่กับสิ่งอำนวยความสะดวกภายนอกเพียงอย่างเดียว แต่เกิดจาก แรงขับเคลื่อนภายใน ปัจจัยด้านเพื่อน เนื่องจากในวัยอุดมศึกษา เพื่อนคือผู้ที่อยู่ใกล้ชิดที่สุดในกิจกรรมประจำวัน การยอมรับจากกลุ่มเพื่อน และการช่วยเหลือกันในชั้นเรียน เป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้ผู้พิการรู้สึกไม่โดดเดี่ยว ปัจจัยด้านสุขภาพ และปัจจัยหวัคิต (สติปัญญา) ที่แสดงว่าผู้เรียนมีความพร้อมทั้งต้นทุนทางสมองและการดูแลสุขภาพที่เอื้อต่อการเรียนยาวนาน ในส่วนของปัจจัยการใช้มือเป็น สะท้อนว่าทักษะ

การปฏิบัติงาน เป็นสิ่งที่ผู้พิการได้รับการพัฒนาจนเกิดความชำนาญ ซึ่งเป็นผลจากการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการลงมือปฏิบัติของสถาบัน ปัจจัยการเงิน จะมีลำดับคะแนนน้อยที่สุดในกลุ่ม (แต่ยังอยู่ในระดับมากที่สุด) สิ่งนี้ไม่ได้หมายความว่าเงินไม่สำคัญ แต่หมายความว่า ระบบสวัสดิการและการอุดหนุนการศึกษาสำหรับคนพิการในปัจจุบันอาจมีความมั่นคงในระดับหนึ่งแล้ว (เช่น กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา หรือทุนยกเว้นค่าธรรมเนียมเรียนฟรีสำหรับคนพิการ) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวิลาวัลย์ กองสะดี (2552) กล่าวถึง วิธีการว่าจะทำอย่างไรที่จะพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองได้หลายกรณี มีอุปสรรคที่ปิดกั้นความเข้าใจของผู้เรียน แต่ก็มีปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จของผู้เรียน ประกอบด้วย 3 (F) และ 5 (H) ความสำเร็จของผู้เรียน ประกอบด้วย 3 เอฟ (F) คือ ครอบครัว (Family) เพื่อน (Friend) และเงิน (Finance) ส่วน 5 H คือ หัวคิด (Head) จิตใจ (Heart) ไข่มือเป็น (Hand) เน้นสุขภาพ (Health) และซาบซึ้งสุข (Happiness) ทั้ง 8 ประการเป็นกงล้อที่จะต้องสมดุลกัน หากส่วนใดมากเกินไปก็จะทำให้กงล้อต้องวิ่งไปสู่ความสำเร็จได้ยากขึ้น จึงถือว่าเป็นปัจจัยใกล้ตัวผู้เรียนที่ส่งผลต่อการสำเร็จทางการเรียน จึงเป็นเหตุให้ปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จในการศึกษาของคนพิการ กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการวิจัยที่พบไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐวัฒน์ โจรนวุฒิธรรม (2564) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปอริยา สุวรรณสิทธิ์ (2565) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ทางไกล สำหรับนักเรียน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชัยนาท ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ทางไกล สำหรับนักเรียนสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชัยนาท โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ความสำเร็จในการศึกษาของคนพิการ กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม อยู่ในระดับมากที่สุด

ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าความสำเร็จในการศึกษาของคนพิการอยู่ในระดับ "มากที่สุด" ในทุกด้าน ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้สำคัญว่ากลุ่มประตักใจ (Target Group) มีการพัฒนาสมรรถนะที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) อย่างเด่นชัด ทำให้ค่าเฉลี่ยของทักษะความสำเร็จในการศึกษาของคนพิการจึงอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน หากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทักษะทางอารมณ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด สะท้อนให้เห็นว่านักศึกษาพิการมี

ความสามารถในการตระหนักรู้และจัดการกับสภาวะอารมณ์ของตนเองได้ดีเยี่ยม ด้านทักษะการร่วมมือทำงานเป็นทีมและทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต แสดงให้เห็นว่านักศึกษาพิการไม่ได้เรียนรู้โดยโดดเดี่ยว แต่มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือภายในมหาวิทยาลัย การทำงานเป็นทีมช่วยชดเชยข้อจำกัดรายบุคคล ในขณะที่ความกระหายในการเรียนรู้ตลอดชีวิตชี้ให้เห็นว่าพวกเขามีทัศนคติแบบ Growth Mindset ที่เชื่อว่าทักษะสามารถพัฒนาได้เสมอ ด้านทักษะการยืดหยุ่นและการปรับตัวและทักษะดิจิทัล ถือเป็นประเด็นที่น่าสนใจมากในยุคปัจจุบัน เทคโนโลยีดิจิทัลทำหน้าที่เป็นเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก ที่ช่วยลดช่องว่างความพิการ ด้านทักษะการคิดเชิงวิพากษ์และด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม เป็นภาพสะท้อนว่าในกระบวนการจัดการศึกษาอาจเน้นไปที่ "การปรับตัวและการอยู่ มากกว่าการส่งเสริมให้สร้างนวัตกรรม (Innovation) ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักศึกษาพิการมีความพร้อมที่จะก้าวข้ามจากการเป็นผู้รับ ไปสู่การเป็นผู้สร้าง หากได้รับการสนับสนุนที่ตรงจุด สอดคล้องกับการสรุปทักษะสำหรับบัณฑิตจบใหม่ของ สุนันทา มาวันและคณะ (2565) สรุปทักษะสำหรับบัณฑิตจบใหม่ที่จะต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างอยู่ตลอดเวลา และรวดเร็ว การพัฒนาทักษะจึงมีความสำคัญอย่างมากกับบัณฑิตจบใหม่ ที่จะต้องพัฒนาทักษะเก่าให้ดีกว่าเดิม และเพิ่มทักษะใหม่ ๆ อยู่เสมอ โดยอาศัยการพัฒนาทักษะทั้ง 9 ทักษะที่จะช่วยส่งเสริมให้บัณฑิตจบใหม่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน และการใช้ชีวิต ซึ่งประกอบไปด้วยทักษะดิจิทัล (Digital Skills) ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking Skills) ทักษะความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation Skills) ทักษะทางสังคม (Social Skills) ทักษะการร่วมมือทำงานเป็นทีม (Collaboration Skills) ทักษะภาวะผู้นำ (Leadership and Followership Skills) ทักษะการยืดหยุ่นและปรับตัว (Flexibility and Adaptability Skills) ทักษะทางอารมณ์ (Emotional Skills) และทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning Skills) ดังนั้น จึงเป็นเหตุให้ความสำเร็จในการศึกษาของคนพิการ ภาควิชาศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม อยู่ในระดับมากที่สุด

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จในการศึกษาของคนพิการ ภาควิชาศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยรวม พบว่า มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง มีความสัมพันธ์เท่ากับ .886 ซึ่งแสดงว่า ตัวแปรอิสระส่งเสริมความสำเร็จในการศึกษาของคนพิการ ภาควิชาศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะปัจจัยส่งเสริมความสำเร็จในการศึกษามีความเชื่อมโยงกันเป็นอเนกอนันต์ แสดงให้เห็นถึงการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยและเครือข่ายสนับสนุนให้

ความสำคัญกับปัจจัยส่งเสริมความสำเร็จในการศึกษามากเท่าใด ระดับความสำเร็จของผู้เรียนจะยิ่งสูงขึ้นตามไป สะท้อนให้เห็นว่า ความสำเร็จในการศึกษาของคนพิการไม่ได้เกิดจากปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งเพียงลำพัง แต่เกิดจากการถักทอร่วมกันของปัจจัยทุกด้าน ความสำเร็จในการศึกษาของคนพิการเป็นผลลัพธ์เชิงระบบ (Systemic Result) ที่มีปัจจัยด้านจิตใจเป็นแกนกลาง โดยมีสภาพแวดล้อมทางสังคมและดิจิทัลเป็นตัวเร่งปฏิกิริยา ผลการวิจัยที่พบสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปอริยา สุวรรณสิทธิ์ (2565) ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ทางไกล สำหรับนักเรียน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชัยนาท ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) พบว่าตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ทางไกล สำหรับนักเรียนสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชัยนาท มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.937 และอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 87.80 ($R^2 = 0.878$) ตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ทางไกลสำหรับนักเรียนสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชัยนาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จในการศึกษาของคนพิการ กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม สรุปได้ว่า ระดับปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จในการศึกษาของคนพิการ กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ระดับความสำเร็จในการศึกษาของคนพิการ กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จในการศึกษาของคนพิการ กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยรวม พบว่า มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ส่วนข้อเสนอแนะในการวิจัย ประกอบด้วย 1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ประกอบด้วย 1.1 ควรมีการจัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาเฉพาะทาง ด้วยการกำหนดให้มีนักจิตวิทยาหรือนักแนะแนวที่มีความเข้าใจในข้อจำกัดของคนพิการแต่ละประเภท เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและจัดการกับสภาวะความเครียดสะสม 1.2 ควรกำหนดนโยบายให้มีการจัดตั้งอาสาสมัครนักศึกษาช่วยคนพิการ โดยมี "หน่วยกิตกิจกรรม" หรือ "ทุนการศึกษา" เป็นสิ่งจูงใจ เพื่อสร้างเครือข่ายความช่วยเหลือที่ยั่งยืน 1.3 ควรส่งเสริมนโยบายการบริหารจัดการกองทุนที่ไม่ได้ครอบคลุมแค่ค่าหอพัก แต่รวมถึงค่าอุปกรณ์ช่วยความพิการและค่าเดินทาง ซึ่งเป็นต้นทุนแฝงที่ทำให้นักศึกษาพิการเข้าถึงการศึกษาได้ยากกว่าคนปกติ 2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

ประกอบด้วย 2.1 จากผลการวิจัย พบว่า บัณฑิตใจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด แสดงให้เห็นว่าบัณฑิตใจนั้นเป็นบัณฑิตที่ส่งเสริมความสำเร็จในการศึกษาของนักศึกษาคนพิการ มหาวิทยาลัยควรมีการเสริมสร้างความแข็งแกร่งทางจิตวิทยาเชิงบวกจัดตั้งระบบ "พยาบาลใจ" หรือศูนย์ให้คำปรึกษาเชิงรุกที่เน้นการเสริมสร้างพลังใจโดยการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม "ความสุขและการเห็นคุณค่าในตนเอง" จะเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญที่ช่วยให้ข้ามผ่านอุปสรรคทางกายภาพได้ 2.2 ควรส่งเสริมการพัฒนาระบบสนับสนุนทางสังคมผ่านเครือข่ายเพื่อนช่วยเพื่อน มหาวิทยาลัยควรออกแบบระบบ Buddy หรืออาสาสมัครช่วยเหลือนักศึกษาพิการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เกื้อกูลกัน ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อสุขภาพจิตและความต่อเนื่องในการศึกษา 2.3 ควรมีการยกระดับทักษะทุนมนุษย์และสวัสดิการทางการเงิน เนื่องจากบัณฑิตใจมือเป็น (ทักษะอาชีพ) และบัณฑิตใจเงินอยู่ในลำดับท้าย มหาวิทยาลัยควรจัดหลักสูตรระยะสั้นเพื่อเพิ่มทักษะวิชาชีพ (Up-skill/Reskill) ที่เหมาะสมกับข้อจำกัดทางกายภาพ เพื่อสร้างโอกาสในการหารายได้ระหว่างเรียน ซึ่งจะช่วยลดความกังวลด้านการเงินและเพิ่มความมั่นใจในการใช้ชีวิต 3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป 3.1 จากผลการวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะ บัณฑิตด้านจิตใจ และ ทักษะทางอารมณ์ จึงควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) หรือการศึกษาเฉพาะรายกรณี (Case Study) กับนักศึกษาพิการที่ประสบความสำเร็จโดดเด่น 3.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม รวมถึง ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับทักษะด้านอื่น จึงเสนอแนะให้มีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) รูปแบบการจัดการเรียนรู้หรือสื่อเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก (Assistive Technology) ที่เน้นการกระตุ้นกระบวนการคิดวิเคราะห์และการสร้างสรรค์ผลงานสำหรับคนพิการแต่ละประเภทโดยเฉพาะ เพื่อยกระดับทักษะที่ยังเป็นจุดอ่อนให้สูงขึ้น 3.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบบัณฑิตที่ส่งเสริมความสำเร็จระหว่างนักศึกษาพิการในสถาบันอุดมศึกษาต่างบริบท เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏ (เน้นการพัฒนาท้องถิ่น) เปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ หรือมหาวิทยาลัยเอกชน เพื่อศึกษาว่าบัณฑิตด้านสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมองค์กรมีผลต่อความสำเร็จแตกต่างกันหรือไม่

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐวัฒน์ โจนวุฒิธรรม. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา. ใน รายงานวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. (2567). เรื่อง นโยบาย หลักเกณฑ์ วิธีการรับนักศึกษาพิการเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2567. วันที่ 28 พฤศจิกายน 2566.
- ปอระยา สุวรรณสิทธิ์. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ทางไกล สำหรับนักเรียน สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดชัยนาท. ใน การค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินทางการศึกษา. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ. (2551). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125 ตอนที่ 28 ก หน้า 1-13 (27 มกราคม 2551).
- พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2550). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนที่ 61 ก หน้า 8-24 (18 กันยายน 2550).
- พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2556). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 130 ตอนที่ 30 ก หน้า 6-12 (20 มีนาคม 2556).
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2560). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก หน้า 1-90 (6 เมษายน 2560).
- วิลาวัลย์ กองสะดี. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษารหัส 52 คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยราชพฤกษ์ ปีการศึกษา 2552. ใน วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด. วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- สุนันทา มาวินและคณะ. (2565). ทักษะที่สำคัญของบัณฑิตในอนาคต. วารสารการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 2(2), 87-99.
- สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน. (2568). ทะเบียนนักศึกษา. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- Cronbach, L. J. (1970). Essentials of psychological test. (5th ed.). New York: Harper Collins.
- Yamane, T. (1973). Statistics An Introductory Analysis. (3rd ed). New York: Harper and Row.